

sindrige og bureaukratiske tilskudsregler kan holde virksomhedernes konkurrenceevne uændret. Regeringen har overset flere væsentlige forhold.

Regeringen overser bl. a., at den enkelte virksomheds konkurrenceevne kan blive stærkt forværret, selv om den pågældende branche set under ét »får alle penge tilbage«. Desuden har mange virksomheder - både store og små - allerede iværksat de nødvendige energibesparende foranstaltninger og kan derfor ikke få gavn af tilskuddene. Dernæst er ansøgningsproceduren så tung og bureaukratisk, at mange - især mindre - virksomheder helt har opgivet at få del i tilskuddene. Det vil sige, at de små virksomheder rammes dobbelt. De får ikke sat målere op og skal dermed betale den høje afgift, og de kan ikke få del i tilskuddene, som kan neutralisere afgiften.

Der er ingen tvivl om, at erhvervslivets konkurrenceevne bliver forværret som følge af CO₂-afgifterne, og at de mindre virksomheder rammes hårdest.

Joint implementation

Forslagsstillerne vil have fjernet CO₂-afgifterne for erhvervslivet og have dem erstattet med regler om fælles gennemførelse, det såkaldte joint implementation. Joint implementation er en aftale, hvor lande, hvor det er forholdsmeget dyrt at nedbringe CO₂-udledningen, laver energibesparende investeringer i lande, hvor det er billigere, og dermed får man mere miljø for pengene. Investeringerne i udlandet skal så regnes med i hjemlandets egen reduktion af CO₂-udledningen.

Hvis man erstatter de danske CO₂-afgifter med joint implementation, nedbringer man de samlede omkostninger til at bekæmpe et i bund og grund globalt miljøproblem. Der er ingen tvivl om, at man får mere og et bedre miljø for pengene ved at begrænse CO₂-udledningen i Øst- og Centraleuropa end ved at bruge de samme ressourcer i Danmark.

Joint implementation er en billigere og bedre måde at løse et miljøproblem på, og samtidig hjælper man de mindre velstående lande med at få overført moderne teknologi. Det drejer sig om at undgå meget dyre investeringer i et land og i stedet anvende res-

sourcerne til at få gennemført billige og bedre investeringer i lande, som ikke selv har råd til at finansiere disse (mest miljø for pengene). De danske virksomheder har allerede investeret betydelige beløb i energieffektive teknologier og produktionsmetoder.

I modsætning til CO₂-afgifter har joint implementation ikke nogle negative effekter. CO₂-afgifter i et land kan forøge forbruget af energi i et andet land og dermed øge den samlede udledning af CO₂. Problemet består i, at energitunge virksomheder flytter fra de lande, som har afgifter, til de lande, som ikke har.

FN's klimakonvention tillader endnu ikke godtgørelse for CO₂-reduktioner i andre lande. Man har dog iværksat en forsøgsperiode frem til år 2000 for at få afprøvet joint implementation-konceptet. Der er dog ikke noget i vejen for, at enkelte lande kan vælge at bruge joint implementation, hvis de ønsker at gå videre med reduktionsmålene, end hvad de er bundet af i FN's klimakonvention. Danmark har netop valgt at gå videre end FN's klimakonvention og kan derfor anvende joint implementation.

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd er i rapporten »Fremtidens energi – i et nordisk perspektiv« kommet med en anbefaling om en tostrengt CO₂-strategi. De foreslår, at den danske målsætning om 20 pct. nedbringelse af CO₂ frem til år 2005 deles i to. Den ene del skal følge den internationale konvention fra Rio-topmødet i 1992, som blot kræver en stabilisering af udslippet. Stabiliseringen skal foregå herhjemme. Den anden del, som går længere end konventionen (yderligere 20 pct. nedbringelse), skal man kunne vælge at foretage i udlandet frem for herhjemme. Nedbringelsen af CO₂-udslippet i udlandet (f.eks. i Østeuropa) skal så modregnes i det danske CO₂-regnskab.

Med udgangspunkt i OECD's Green model har Dansk Industri beregnet, at en 10 pct. reduktion i år 2010 i OECD-landene vil koste 250 mia. kr., mens den samme CO₂-reduktion kan nås for 30 mia. kr., hvis der renses i Østeuropa og ulandene. Velfærdsgvinsten ved joint implementation i stedet for afgifter er altså 220 mia. kr.